

Expert: Kvinnor hämnas med lögn om incest

Varje dag polisanmäls tre svenska män för incest. En del anklagelser är sanna – andra är falska.

– För hämndlystna kvinnor är en falsk incestanmälan det mäktigaste av alla vapen, säger professor Richard A Gardner, incestexperten som i morgon kommer till Lund.

Av INGRID CARLQVIST

Richard Gardner, 61, är professor i barnpsykiatri vid Columbia University i New York. I mer än 30 år har han arbetat med barn som varit utsatta för incest eller annat sexuellt utnyttjande. Han har behandlat såväl barnen som föräldrarna.

Under 80-talet upptäckte Gardner ett helt nytt fenomen – de falska incestanklagelserna. Han har nu utarbetat en teknik för att differentiera sanna och falska anklagelser som han re-

dovisar i sin bok "True and False Accusations of Child Sex Abuse" (inte översatt till svenska).

I USA, liksom i Sverige, har det varit svårt att offentligt diskutera de falska anklagelserna. Enligt Gardner innebar incestanklagelsen mot Woody Allen en vändpunkt. I den debatt som följde ifrågasattes gamla antaganden om att barn aldrig skulle ljuga om sexövergrepp och att ingen mor skulle utnyttja sitt barn som vapen i en vårdnadstrid.

– I Sverige är ni fortfarande på det stadiet, säger professor Gardner till IDAG. Er debatt är densamma som vi hade för fem-sex år sedan.

BLEV UTFRUSEN

Gardner berättar att det på den tiden inte var någon som lyssnade på honom. Han säger sig i det närmaste ha blivit utfrusen av kolleger som ansåg att hans forskningsresultat var farliga.

Nu är han flitigt anlitad som sakkunnig av domstolar och får allt mer gehör för sina åsikter att det endast är med kunskap vi kan hjälpa barnen. Både de barn som verkligen utsätts för incest och de barn som genom föräldrapåverkan fått att tro att de varit offer.

– De som påstår att barn aldrig ljugar är i bästa fall enfaldiga och i värsta fall lögnare, säger Gardner. Det är ett fullständigt



Richard Gardner anser att falsk anmälan måste straffas.

absurt påstående som bara görs för att rättfärdiga alla falska anklagelser.

"BARN LJUGER"

– Alla föräldrar vet att barn ljugar för att klara sig ur knipor.

När barn känner på sig att svaret är "fel", ändrar de sig.

– De försöker också tillfredsställa den vuxnes auktoritära krav, till exempel i en förhörssituation. Går inte det ena så försöker de med det andra.

En färsk undersökning av de amerikanska psykologerna Maggie Bruck, McGill University och Stephen Ceci, Cornell University, visar hur lätt små barn suggeras av ledande frågor. Barn under sex år, som tros ha varit utsatta för sexuellt utnyttjande, tvingas ofta till en mängd förhör. Samma frågor ställs upprepade gånger av socialarbetare, psykologer och poliser.

Richard Gardner uppmanar alla som utreder sexuella övergrepp att vara särskilt vaksamma när anmälan görs i samband med en vårdnadstrid.

– Kommer anmälan efter en tid där modern på alla upptänkliga sätt försökt krängla till kontakten mellan far och barn, är sannolikheten stor att anmälan är falsk.

– Tvärtom är det i fall där modern skiljer sig just därför att hon inte längre vill se barnen utsättas för detta. Då är sannolikheten stor att anklagelsen är sann.

KRITISKA KVINNOGRUPPER

I Sverige har utgångspunkten att anklagelser kan vara falska



Små barn ger ofta de svar de tror att de vuxna vill ha och kan mycket väl ljuga om incest, menar experten Richard Gardner. BILD: ULF SIRBORN

bemötts med hård kritik från olika kvinnogrupper. Ingen mor skulle medvetet göra sitt barn illa och utnyttja det i en vårdnadstrid, säger man, oavsett hur mycket hon hatar sin före detta man.

– Finns det kvinnor som slår sina barn i Sverige, undrar Gardner. Som mördar dem, överger dem, förödmjucar dem och begär sexuella övergrepp mot dem?

– Det finns alla slags mödrar och en del av dem är fullt kapabla att använda sina barn i vilket syfte som helst.

ANMÄLAN RISKFRI

Richard Gardner menar att en falsk anklagelse om incest är det mäktigaste vapen som någonsin tänkts ut. Hittills har det ju inte

resultat i att en enda kvinna döms för falsk tillvitelse.

– En hämndlyst kvinna som mördar sin man löper stora risker, jämför Gardner. Såväl fängelse som omgivningens fördömande.

– En incestanmälan däremot är så gott som riskfri. Kvinnan får sin hämnd, mannen sätts i fängelse och försvinner för evigt ur barnens liv. Själv blir hon hyllad som en hjälte – som den som befriade världen från ännu en pervers typ.

MÅSTE STRAFFAS

Med tanke på de psykiska skador som kan uppstå hos barn som får falska minnen av incestövergrepp, anser Richard Gardner att falskanmälerskor måste straffas.

– Om pappan inte vill polisanmäla sina barns mor för falsk tillvitelse (ett brott som kan ge två års fängelse, reds anm.), kan domstolen ändå hota med att överföra vårdnaden till pappan.

– Den kvinna som programmerat sitt barn att tro att det varit utsatt för sexövergrepp som aldrig inträffat, måste sluta med detta. Ett bra sätt är att hota med vårdnaden.

– Fortsätter hon ändå att göra anmälningar och att krängla till umgänget mellan far och barn, bör domstolen sätta sitt hot i verket och placera barnen hos pappan.

Fotnot: Gardner-dagen är ett endagsseminarium som hålls i Lunds Lasarettets Aula i morgon fredag 20 augusti. Det finns fortfarande platser kvar.